

דו"ח פעילות הקרן למימון תובענות ייצוגיות לשנת 2016

לפי סעיף 27(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, להלן דין וחשבון על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה בשנת 2016.

1. פעולות הקרן - מימון תובענות ייצוגיות בשנת 2016

לפי סעיף 27 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, רשאית הקרן למימון תובענות ייצוגיות לסייע לתובעים מייצגים במימון בקשות לאישור ותובענות ייצוגיות, אשר יש חשיבות ציבורית וחברתית בהגשתן ובבירורן.

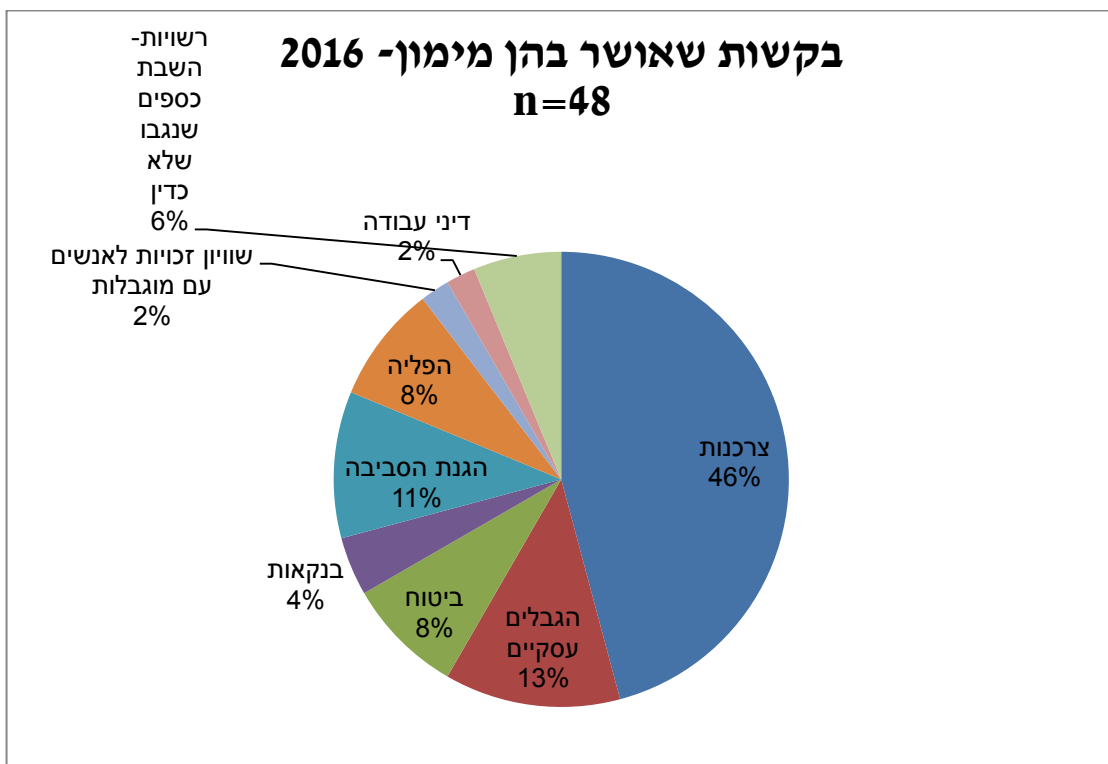
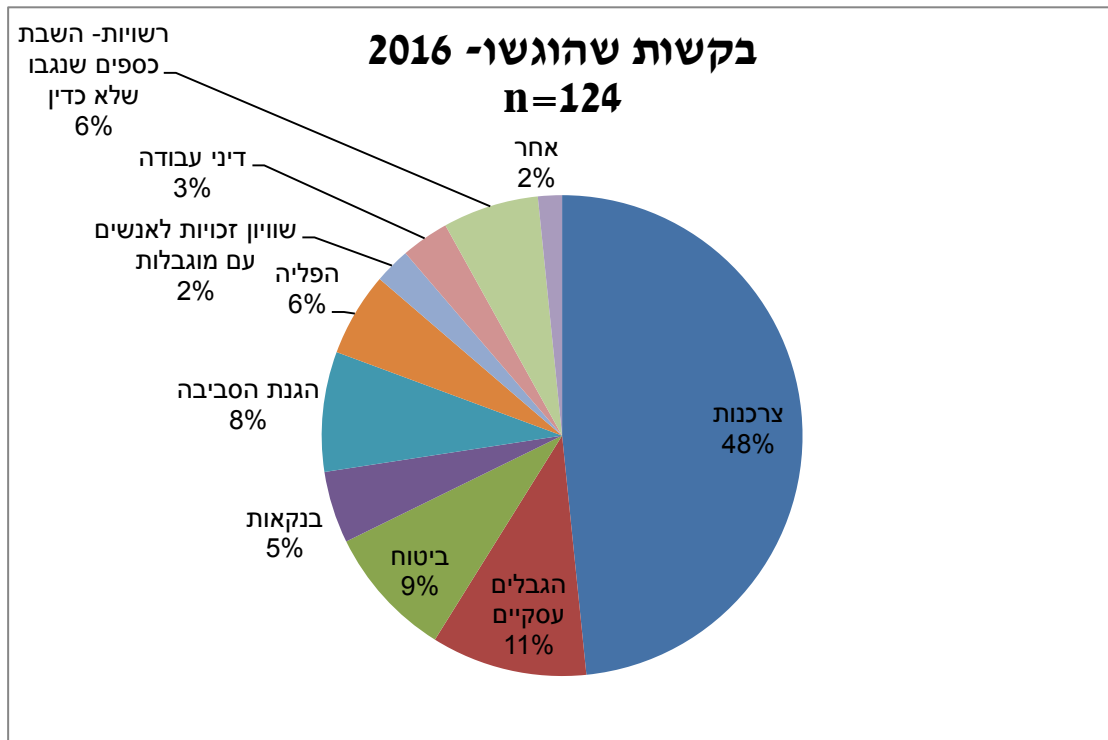
חברי הקרן למימון תובענות ייצוגיות:

ד"ר עלי בוקשפן, יו"ר הנהלת הקרן למימון תובענות ייצוגיות
פרופ' רות פלאטו שנער, נציגת הציבור
מר אנדריי ניקל, רשות ההגבלים העסקיים
גבי בילהה ברג, יועצת משפטית, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
גבי עודדה פרץ, סגנית המפקח על הבנקים, בנק ישראל
גבי הדס פיקסלר, הלשכה המשפטית, המשרד להגנת הסביבה
גבי לירון מאוטנר לוגסי, מחלקת ייעוץ וחקיקה (אזרחי)
גבי ליאורה הירשהורן, אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, משרד האוצר, שסיימה את כהונתה בקרן לאחר ישיבת יולי 2016.
גבי תמר פינקוס, הממונה על הגנת הצרכן וסחר הוגן, שסיימה את כהונתה בקרן לאחר ישיבת מאי 2016.

2. תקציב הקרן השנתי (בסיס): 1,231,000 ₪.

3. סך כל התחייבויות הקרן לבקשות סיוע שהוגשו: 1,758,440 ₪. יש לציין כי סך ההתחייבויות עולה על תקציב הקרן השנתי, אך אין מדובר בחריגה בפועל מן התקציב, לאור בקשות שאושרו והסתיימו בשנה זו, מבלי שהכספים שאושרו בהן נוצלו.

4. פילוח בקשות שהוגשו ובקשות שאושר בהן מימון, לפי נושאים, בהתאם לתוספת השניה לחוק

5. בקשות שהוגשו לקרן ואושר בהן מימון - פירוט

בשנת הדו"ח הוגשו לקרן 124 בקשות לסיוע במימון בקשות לאישור ותובענות ייצוגיות, אשר נידונו בארבע ישיבות בתאריכים 27.01.2016, 04.05.2016, 27.07.2016 וב-16.11.2016. הוחלט להיענות בחיוב ל-48 בקשות, כמפורט להלן.

הישיבה בתאריך 27.01.2016

(1) **ת"צ 15-01-198691 תומר דרזנר ואח' נ' ארקיע ואח':** הרקע להגשת התובענה הוא הפרת המשיבות את חובתן החקוקה להפעיל עבור חברי הקבוצה מערכת עזר לשמיעה עם סליל השראה (Telecoil) בבתי נתיבות לנוסעים בנמלי התעופה, בכל אזור בו יש עמדת מודיעין, קופה, או שירות, ובעמדה אחת לפחות מכל סוג. מערכת העזר מיועדת לאפשר למשתמשים במכשיר השמיעה להבין את דברי נציגי השירות בעצמאות מירבית בעזרת פונקציית השראה במכשיר השמיעה שמפחיתה מאוד רעשי רקע. החובה להפעיל את מערכת העזר לשמיעה מעוגנת בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1988 ובתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית) תשס"ג-2003. לטענת המבקשים, המשיבות לא מילאו את חובתן החוקית בהצעת מערכות עזר בכל בית נתיבות לנוסעים של נמל התעופה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, בסך 50,000 ₪, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(2) **ת"צ 12-04-16623 לוי נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ:** עניינה של התובענה הוא בטענת המבקשת כי המשיבה הפרה את חובת האמון והזהירות שלה כלפי חוסכים מסוגים שונים (עמיתים, מוטבים, יורשים, זכאים) אשר הקשר עימם נותק. כפי שנטען בבקשה, המשיבה, במקום להשתדל לאתר בעלי זכויות ולנסות וליידעם בנוגע לכספים של העמית שנפטר, כמצווה עליה לפי החוק, מניחה חסמים ומקשה על הפונים לקבלת מידע בסיסי אודות חשבוננו של העמית שנפטר. המבקשת טוענת לשורה של מחדלים ופעולות אשר הפרו הוראות חוק שונות בעניין. כך למשל, נטען כי המשיבה הפסיקה משלוח דיווחים בנושאים מהותיים בעניינם של עמיתים שנפטרו ושל אלו שניתק עימם הקשר, העלתה דמי ניהול בהיחבא וגבתה אותם בניגוד לחוק, שללה גישה לחשבונות באינטרנט ועוד. הבקשה אושרה כייצוגית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 60,000 ₪.

(3) **ת"צ 15-09-45641 הרשקוביץ נ' פולקסווגן:** עניין הבקשה הוא בזיהום אוויר ברכבי דיזל המיוצרים על ידי פולקסווגן. בתובענה נטען כי לאחר חקירה בארה"ב הודתה פולקסווגן כי היא התקינה ב-11 מיליון כלי רכב ברחבי העולם, מהם למעלה מ-11,000 כלי רכב שנמכרו בישראל, תוכנה תרמיתית הגורמת לכך שבעת בדיקת זיהום האוויר ברכב, הנתונים המתקבלים נמוכים ביחס לזיהום האוויר האמיתי הנפלט מהרכב בעת השימוש בו. לאחר

הגשת בקשת האישור פרסמה חברת צ'מפיון מוטורס, המשווקת את רכבי פולקסווגן בישראל, הודעה לפיה פולקסווגן העבירה את מספרי השלדות של רכביה בישראל בהם הותקנה התכנה הבעייתית ואשר מיועדים לעבור תהליך של "ריקול" במהלכו תוסר התוכנה. המימון מבוקש עבור חוות דעת מומחה שילווה את תהליך הריקול בכדי לשמור על האינטרסים של חברי הקבוצה ולמומחה נוסף באשר לירידת הערך בכלי הרכב בהם הותקנה התכנה התרמיתית.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 60,000 ₪, עבור שני המומחים.

(4) **ת"צ 36735-11-15 כהן ישראלי ואח' נ' המועצה הדתית ירושלים ואח':** עניינה של התובענה הוא בתעריפי אגרת טבילת נשים במקוואות המשיבות בבקשה לאישור. לטענת המבקשות, המשיבות גובות אגרת טבילה מהטובלות בסכום גבוה מהסכום שהותר להן לגבות על פי דין. כמו כן, חלק מהמשיבות אינן מעניקות פטור מתשלום אגרה לנשים בשנת נישואיהן הראשונה, בניגוד לתקנות. תעריפי אגרת טבילה מוגדרים ונקובים בתקנות שירותי הדת היהודיים (אגרות שירותים), תשע"ד-2013 שהותקנו מכוח חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], תשל"א-1971. עוד נטען כי יש מהמשיבות שאף כורכות את מחיר הטבילה במתן שירותים נוספים אשר סביר כי לפחות חלק מהטובלות אינן מעוניינות בהן, דבר שנאסר במפורש בחוזר המנהל הכללי עד/1, ניסן התשע"ד אפריל 2014 שהוצא על ידי המשרד לשירותי דת. מלבד זאת, נטען בתובענה כי אף המשרד לשירותי דת לא הצליח לאכוף על המשיבות את הנהלים.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 40,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקשות, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(5) **ת"צ 38431-01-14 שחם ואח' נ' מכבי שירותי בריאות ושירותי בריאות כללית:** מדובר בתובענה ייצוגית נגד קופ"ח מכבי וקופ"ח כללית בגין השבת סכומים שנגבו ביתר בערכם הנומינלי (להבדיל מערכם הריאלי). לטענת המבקשים, כאשר נדרשות קופות החולים להשיב כספים, בין אם מקורם בגביית יתר ובין אם מקורם בהחזרים כספיים על שירותים רפואיים שסופקו על ידי גורם שלישי, הן מחזירות את הסכומים בערכם הנומינלי מבלי שהן משערות אותם ממועד התשלום ועד להשבתם לכיסו של המבוטח. בנוסף, במסגרת תיקון 35 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 הוסף סעיף 13(ד)(1) שלפיו "מצא העוסק כי גבה מהצרכן סכום עודף, ישיבו לצרכן בתוך ארבעה ימי עסקים, בתוספת הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, מיום הגבייה ובתוספת תשלום בשל הוצאות הצרכן בסכום של 16 ₪".

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 80,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(6) **רע"א 3456/13 חברת החשמל נ' שליידר:** מדובר בערעור של חברת החשמל על בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגדה שאושרה כייצוגית. שתי הסוגיות המרכזיות בהן עוסקת

התובענה הייצוגית הינן חריגות שכר וטעות אקטוארית בהפרשות לפנסיה שמומנו על ידי ציבור הצרכנים. לטענת המבקש, חברת החשמל הינה המונופול הגדול ביותר במדינת ישראל, לה וועד עובדים חזק אשר מנצל עובדה זו לשם נטילת כספים והטבות שלא מגיעים להם על חשבון כלל הציבור במדינת ישראל, תוך ניצול "ישיבתם על השאלטר". מטרת התובענה לטענת המבקש היא להשיב לציבור כספים שנגבו ממנו שלא כדין למימון חריגות שכר וטעות בהפרשה לפנסיה בהיקפים גדולים.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 50,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(7) **ת"צ 24153-10-14 צוקרמן נ' חברת החשמל:** עניינה של התובענה הוא בטענה לנזקים שנגרמו לצרכני החשמל עקב קרטל בינלאומי כלל עולמי של יצרני מסדרי מתח עליון מבודדי גז (gis) - רכיב מרכזי בתחום הולכת החשמל. על פי בקשת האישור, שלוש חברות הקרטל שפעלו בישראל בשנים 1988-2004 הן סימנס, אלסטום ו-אבב, אשר הציעו הצעות מתואמות (בכמויות ובמחירים) במכרזי חברת החשמל, וזכו במכרזים בסכום כולל של מיליארד דולר, שחלק גדול ממנו מהווה פרמיית קרטל. הנוהג שנטען הוא שחברת החשמל רושמת את עלויות מסדרי הגז בתעריפי החשמל (שנקבעים בשיטת cost+) בפחת שנתי של 3.33% ובתוספת הוצאות מימון והתוצאה היא, לפי הבקשה, שצרכני החשמל צפויים להמשיך לשלם בגין נזקי הקרטל עוד שנים רבות.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המבקשים על עיכוב ההליכים בתיק לבקשת חברת החשמל, והורה על איחוד הדיון בתביעות הצרכנים, בקשה זו ובקשה נוספת, ובתביעה נוספת של חברת החשמל כנגד הקרטל (ת"א (מחוזי מרכז) 56731-12-13 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' SIEMENS AG ואח'). עוד יודגש, כי בית המשפט המחוזי הורה על מחיקת תביעה מתחרה (ת"צ 38266-09-13 חנא נ' חברת Siemens AG ואח') לפי ס' 7 לחוק תובענות ייצוגיות.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 60,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם, מימון חוות דעת מומחה בסך 41,300 ₪ ומימון הוצאות תרגום לאנגלית של הבקשה וחוות דעת המומחה בסך של 20,000 ₪.

(8) **ת"צ 20901-03-15 ריטר נ' רכבת ישראל:** עניינה של התובענה הוא בטענה למפגע סביבתי חמור בדמות זיהום אוויר של מתחם רציפי תחנת הרכבת "מודיעין מרכז" בעיר מודיעין. מדובר בתחנה שבה הרציפים מצויים בתוך מנהרה תת קרקעית (הפתוחה מצידה האחד בלבד), 15 מטרים מתחת לפני הקרקע. בתוך מנהרה סגורה זו עומדות ועוברות רכבות הפולטות מזהמים לחלל הרציפים בהם עומדים ועוברים אלפי אנשים. על פי הממצאים שהגיעו לידי המבקש, מבדיקות ניטור שנערכו בשנת 2014, מרבית ערכי המזהמים אשר נמדדו ברציפי תחנת "מודיעין מרכז" חרגו, בחלק גדול מאוד מתקופת הניטור, מהתקן הקבוע בחוק. המפגע נגרם ככל כנראה עקב הפעלה לא נכונה או תקלה מערכתית, שהייתה במשך זמן רב, במערכת האוורור בתחנה. על פי הנתונים, בתחנת רכבת מודיעין מרכז עוברים מדי יום מעל

ל-6,000 איש אשר נחשפים בעל כורחם לזיהום האוויר. לאחרונה עדכן משרד הבריאות את רשימת החומרים המסרטנים, וזאת על סמך נתוני ומחקרי ארגון הבריאות העולמי, ובמסגרת זו קבע כי זיהום אוויר ככלל, וזיהום אוויר מחלקיקים הינו מסרטן באופן וודאי. יש לציין כי לאחרונה חל שיפור מסוים באיכות האוויר בתחנה אך הזיהום עדיין קיים. במסגרת התובענה נדרש פיצוי כספי לנוסעים שנחשפו לזיהום במשך זמן רב ובנוסף דורש המבקש כי יתבצע ניטור אוויר קבוע ורציף בשטחי הרציפים, דבר שלא מתבצע לדבריו היום.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 40,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם, ומימון חוות דעת בסך 30,000 ₪.

הישיבה בתאריך 04.05.2016

9+10 ת"צ 48927-08-15 בסן נ' דקלה + ת"צ 38385-08-15 דיין נ' כלל: עניינן של התובענות הוא בקיפוח לכאורה שנוקטות המשיבות נגד אוכלוסיות מוחלשות- קשישים וחולים. לטענת המבקשים, על פי הנחיות הפיקוח על הביטוח, התבחינים להגדרת מקרה הביטוח הסיעודי קובעים מבחן מהותי שאינו כמותני דווקני. מבחן זה קובע כי מבוטח יהיה זכאי לניקוד בגין אי יכולתו לבצע פעולה מסוימת או אם אינו יכול לבצע חלק מהותי ממנה. עם זאת, לפי הטענה, הנתבעות מרוקנות מתוכן את כוונת הרגולטור, ונוקטות בשיטה לפיה הפעולות המבוצעות על ידי המבוטח מפוצלות לחלקי גוף מסוימים. כך לדוגמא, פעולת הקימה והשכיבה מפוצלת לשתי פעולות: קימה משכיבה לישיבה והזדקפות מישיבה לעמידה. באותו אופן פוצלו גם פעולת הליבישה והרחצה. על ידי נקיטה בשיטה זו מעלות הנתבעות את רף ההוכחה לצורך עזרה סיעודית ולמעשה מקשות על מבוטחיהן בקבלת הסיוע.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט, עבור כל אחת מן הבקשות בסך של 30,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מההוצאות, הנמוך מביניהם. סך המימון בשתי הבקשות 60,000 ₪.

11 ע"א 2317/16 פיינטוד ואח' נ' סלקום ואח': מדובר בארבעה תיקים כנגד ארבע מבקשות שאוחדו בבית המשפט המחוזי וכעת מתנהל הליך ערעור בבית המשפט העליון. עניינן של התובענות הוא חיוב לקוחותיהן של המשיבות על ידן בתשלום זמן אוויר כאשר אלו התקשרו והגיעו למי שהפעיל מערכת של סינון שיחות (כזו המופעלת כאשר מנויים נמצאים בחו"ל). לטענת המבקשות, חרף העובדה שמנוי מתקשר שאינו יודע את קוד הגישה אינו יכול ליצור קשר עם המנוי הנמען, ולפיכך לא מתקיים הכלל של "מימוש התקשרות", המשיבות מחייבות את המתקשר בזמן אוויר. בנוסף, המשיבות מחייבות גם מתקשרים שיודעים את הקוד, אולם לא זכו למענה אצל הנמען. כמו כן, מערכת סינון השיחות מבטלת את התיקון לרישיון המשיבות משנת 2007, הקובע כי יש לאפשר ניתוק השיחה ע"י המתקשר ללא חיוב "בזמן סביר" טרם כניסה לתא הקולי. כך יוצא, שמרגע כניסת המנוי המתקשר למערכת סינון השיחות חל חיוב בזמן האוויר ואין נפקא מינה אם הוא זכה למענה או לאו ואף אם ניתק טרם כניסה לתא הקולי, מתבצע החיוב. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה בהכריעו כי "עיתוי מימוש ההתקשרות" משמעותו עיתוי יצירת קשר אובייקטיבי-טכני בין מכשיר הקצה לבין המערכת לסינון שיחות, אף ללא מענה אנושי. על החלטה זו הוגש ערעור ע"י המבקשים.

סכום הסיוע: מימון ערבון בימ"ש בשלב הערעור, בסך 10,000 ₪ לכל מבקש, סה"כ 40,000 ₪, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(12) ת"צ 4953-10-14 זיסרמן נ' אלבר ואח': עניינה של התובענה הוא בטענה כי המשיבות, המחזיקות בעשרות מגרשים למכירת רכבים משומשים נוקטות בשיטות פרסום מטעות המונעות יכולת השוואת מחירים אפקטיבית. פעולות אלו מקנות להן יתרונות רבים בעת קיום משא ומתן עם לקוחות פוטנציאליים. המבקשים הצביעו על מספר כשלים בהתנהלותן של כלל המשיבות, אשר מביאים לנזקים ממוניים ולא ממוניים לחברי הקבוצה. כך, בין היתר: הצגת רכבים למכירה ללא מידע כלל; הצגת רכבים למכירה ללא המחיר הנדרש עבורם; הצגת מחיר מחירון ביתר; אי הצגת מחיר לפני ואחרי הנחה ("מכירה מיוחדת").

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 15,000 ₪ ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(13) ת"צ 39487-05-15 אלון גנץ נ' צילומעתיק: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש כי המשיבה מונעת מלקוחותיה השבת סכומים שהתחייבה להם. המשיבה מפעילה מכונות צילום לשימוש באי בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל בארץ, מכוח זכייתה במכרז שערכה הנהלת בתי המשפט לקראת שנת 2012. במסגרת פעילות זו, מוכרת המשיבה, בין היתר, כרטיסים נטענים לשימוש במכונות הצילום. את הכרטיס ניתן לרכוש במכונות מכירה אוטומטיות המוצבות לצד מכונות הצילום, ועלותו של כרטיס כזה הינה 6 ₪, כאשר 4.20 ₪ מתוכם משולמים כפיקדון ומיועדים להשבה כנגד החזרת הכרטיס. אלא שלטענת המבקש, עד שנת 2014 לא הודיעה המשיבה לציבור כיצד ולמי עליהם להחזיר את הכרטיס ומאז שנת 2014 המשיבה מקימה חסמים בלתי סבירים שמונעים את כדאיות החזרת הכרטיס עקב העלות וחוסר הנוחות הכרוכים בכך. בנוסף, מציגה המשיבה מצג מטעה של מתן 6 צילומים חינם בעת רכישת הכרטיס כאשר לאמיתו של דבר, עלותם (30 אג' לצילום בודד), משוקללת במחיר הכרטיס. כמו כן, המשיבה אינה מאפשרת לקבל בחזרה את הכספים שהוטענו בכרטיס ונותרו בו לאחר השימוש.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ש"ח ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(14) ת"צ 60176-01-15 גדיש נ' מכללת פסגות ואח': עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש להפרת המשיבה 1 ובעלי תפקידים בה את הוראות סעיף 30(א) לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 ("חוק הספאם"). לטענת המבקש, המשיבה, מכללה ללימודי שוק ההון והשקעה בנדל"ן, שלחה אליו ואל אנשים נוספים מסרוני פרסומת, וזאת על אף כי אלו לא נתנו את הסכמתם לכך מעולם ולא התעניינו כלל בהשקעות בשוק ההון אצל המשיבה. זאת ועוד, המשיבה גם לא מגלה במסרוני הפרסום את זהותה ודרכים ליצירת קשר איתה וזאת בניגוד להוראות סעי' 30א(ה)(2) לחוק התקשורת.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 40,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

15) ת"צ 61955-02-15 זוהר נ' שלמה תחבורה: עניינה של התובענה הוא בטענה לתנאי מקפח בחוזה אחיד והפרת סעיף 13(ב)1 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, האוסר על גביית עמלה מקום בו התעריף קבוע על פי דין. לטענת המבקש, שוכרי הרכב של המשיבה מחויבים על ידה בדמי טיפול בגין כניסתם לכביש 6 בסך 45 ₪ + מע"מ. בנוסף, המשיבה גובה אגרת נסיעה בכביש 6 בשיעורה המירבי (לפי לקוח מזדמן), בה בעת שהמשיבה משלמת בתעריף נמוך של "מנוי וידאו" או אף נמוך מכך. מדובר בניצול של שוכרי הרכב ועשיית עושר שלא כדין, על מוצר לא לה (כביש 6), הן על הפרשי האגרה והן על דמי טיפול מופרזים.

סכום הסיכוי: מימון הוצאות משפט בסך 40,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

16) ת"צ 15869-06-15 פינץ נ' ישראלכרט ואח': עניינה של הבקשה הוא בטענה להפרת הסכם ולחילופין, בקיום הסכם בחוסר תום לב, בהטעיה, בהפרת חובת האמון ובעשיית עושר ולא במשפט מצד המשיבות. נטען כי בחלק מכרטיסי האשראי הבינלאומיים שהנפיקו המשיבות ללקוחותיהן, לא ניתן לעשות שימוש בבתי עסק רבים ברחבי העולם בשל העדרו של ציפ אלקטרוני (ציפ הנדרש לאור תקן EMV שאומץ במדינות שונות ברחבי העולם, בייחוד במדינות אירופה). המשיבות אינן מיידעות את הלקוחות על כך עם רכישת הכרטיס, ואינן מחליפות באופן יזום את כרטיסי האשראי הבינלאומיים לכרטיסים עם ציפ אלקטרוני, אלא רק ללקוחות שמתקשרים מיוזמתם ומלינים על כך. מדובר בהפרה של חובות הגילוי והאמון של תאגידיים בנקאיים כלפי לקוחותיהם, הפרה שמסבה ללקוחות המחזיקים בכרטיס אשראי בינלאומי הנעדר ציפ הן נזק ממוני והן נזק שאינו ממוני.

סכום הסיכוי: מימון הוצאות משפט בסך 10,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

17) עע"מ 7367/15 שי אליה נ' הוועדה לתכנון ובניה חולון ואח': עניינה של התובענה הוא בטענה כי המשיבה גובה אגרת בנייה, שהיא בגדר תשלום חובה לכל מי שמבקש היתר בנייה, בגין שטחים שאינם מקורים, על אף שאותם שטחים אינם כלולים "בשטח המותר לבנייה" על פי הגדרתו בתקנות התכנון והבנייה (חישוב שטחים ואחוזי בנייה בתכניות ובהיתרים), תשנ"ב-1992, ומשכך שטחים אלו אינם אמורים להיות מחויבים באגרת בנייה, וזאת בהתאם להוראות תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) התש"ל-1970. לפי הטענה, חיוב המבקשת וחברי הקבוצה באגרת בנייה בגין מרפסות ושטחים אחרים שאינם מקורים, מהווה גביית מס בניגוד לדין.

בית המשפט המחוזי דחה את בקשת האישור ביום 4.10.2015 בהיעדר עילה, בקבלו את גישתן הפרשנית של המשיבות לאור לשון ותכלית תקנות התכנון והבניה. על ההחלטה הוגש ערעור שלטענת המבקש סיכויי טובים בשל היות נימוקי ביהמ"ש המחוזי חסרים, קיומו של פסק דין בבית המשפט המחוזי בירושלים המקבל את טענות המבקשים, ואף העובדה כי לאחרונה ועדות תכנון ובניה שונות מקבלות פרשנות זו ומפסיקות את הגבייה בגין רכיב השטחים הלא-מקורים. המבקש, בא כוחה של המבקשת במחוזי, מעוניין להצטרף להליך הערעור גם הוא.

סכום הסיכוי: מימון ערבון בימ"ש בהליך הערעור והוצאות משפט נוספות, ככל שייפסקו כנגד המבקש, בסך 20,000 ₪, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

18+19) ת"צ 42918-12-14 אורן אברהם נ' חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ ואייל כהן
ות"צ 49319-12-14 צדוק ואח' נ' קצא"א + ת"צ 46483-12-14 חדידה ואח' נ' קצא"א:
עניינה של התובענה הוא בדליפה שקרתה בתאריך 3.12.14 מקו צינור הנפט אילת אשקלון
ובה דלפו מיליוני ליטרים של נפט גולמי בסמוך ליישוב באר אורה. לטענת המבקשים,
כתוצאה מפיצוץ צינור הנפט נוצרו נהרות נפט אשר גרמו לנזקים ממוניים כגון - ירידת ערך
שווי המקרקעין של התושבים בשל זיהום סביבת מגוריהם לטווח ארוך ופגיעה בשמו הטוב
של היישוב. נוסף על כך טוענים המבקשים לנזקים בלתי ממוניים הכוללים - רגשות שליליים
כגון פחד, חרדה ולחץ נפשי עקב פוטנציאל הפגיעה בבריאותם, תחושת חוסר נוחות,
סחרחורות, בחילות וכדומה.
סכום הסיוע: מימון חוות דעת בסך 60,000 ₪ בכל אחת מבקשות הסיוע. סך המימון בשתי
התובענות 120,000 ₪.

20) ת"צ 34564-05-15 אזרחים למען הסביבה נ' קומפוסט ואח': עניינה של הבקשה בטענה
למפגע בריאותי וסביבתי חמור ומתמשך שנגרם על ידי אתר שלוחות, אתר לעיבוד בוצת
שפכים וזבל בעלי חיים המופעל על ידי המשיבה 1, כלפי הסביבה. על בסיס ממצאי חקירות
שנערכו בשטח, דגימות שנערכו במעבדה ומומחה שבדק את הממצאים, אתר שלוחות קלט
ו/או קולט ממתקני הטיהור שפכים שונים, כמויות בוצה הגדולות באופן משמעותי מיכולת
הקיבול שלו ומרישיון העסק שניתן לו, מבלי שיש בידו יכולת לטפל בבוצה הנקלטת באופן
הנדרש בחוק. כמו כן, מעקבים שבוצעו העלו שהאתר מפזר בוצה גולמית בשדות חקלאיים
מבלי לעבד אותה כפי שהתחייב.
סכום הסיוע: מימון חוות דעת בסך 12,000 ₪ + מע"מ והוצאות משפט בסך 30,000 ₪, ככל
שייפסקו כנגד המבקשת, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

הישיבה בתאריך 27.07.2016

21) ת"צ 25737-02-15 מאיר שרבט נ' בנק לאומי: עניינה של התובענה הוא בתקיפת מדיניות
מוצהרת של בנק לאומי בניהול "רשימות שחורות" של לקוחות, אשר הבנק מסמן אותם
כלקוחות לא רצויים. לדברי המבקש, לקוחות אלה סובלים מחוסר שיתוף פעולה והתעמרות
מצד הבנק אשר מתבטאת, בין היתר, בסירוב לבקשות לקבלת אשראי, ללא כל הצדקה
כלכלית ובניגוד לדין. הסימון נעשה במחשבים ומבלי ליידע את הלקוח בזמן אמת. במקרה
הפרטני של התובע, הוא סומן על ידי הבנק היות ותבע את הבנק לפני למעלה מעשור בשל
פעולה לא חוקית שביצע הבנק (הטענות התקבלו לבסוף במסגרת הסכם פשרה). מבדיקה
שערך המבקש התברר לו שמדובר במדיניות שיטתית שנקטת בנוסף נגד לקוחות שנקלעו
לקשיים כלכליים, גם אם מדובר בנסיבות ארעיות חריגות וגם אם שילמו את חובם לבנק,
אותם אנשים "מסומנים" ללא ידיעתם וללא תאריך תפוגה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך של 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(22) **ת"צ 31520-12-14 שפלב נ' מנורה מבטחים פנסיה בע"מ:** עניינה של התובענה הוא בטענה שהמשיבה העבירה למעסיקתם של המבקש ושאר חברי הקבוצה (חברת "סער ביטחון בע"מ") את כספי פיצויי הפיטורים שהופרשו עבורם ולא השאירה כספים אלו בקרן הפנסיה, וזאת בניגוד לדין ולחוזר גמל 2003/5 של המפקח על הביטוח. הוראות דין אלו קובעות מספר תנאים מהותיים והליכיים הצריכים להתקיים טרם תורשה קרן הפנסיה להשיב למעסיק את כספי הפיצויים. לטענת המבקש, המשיבה לא פנתה אליו במכתב רשמי המודיע לו על כוונתה להחזיר את הכספים למעסיקתו, ולא מבררת דרך כלל האם נסיבות הפסקת העבודה הן כאלו שאינן מזכות בפיצויי פיטורים.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(23) **ת"צ 60133-01-06 צליל לוי נ' תקשובים:** המשיבה הינה חברה פרטית העוסקת, בין היתר, במתן שירותי מוקדי מכירות ושירות לגופים שונים ברחבי מדינת ישראל בצורה של "Outsourcing". המבקשת היא עובדת במוקד שירות בנתניה. עניינה של הבקשה הוא בטענה כי המשיבה לא כללה בשכר הקובע לעניין תשלום דמי מחלה, דמי חופשה והפרשות לפנסיה, רכיב שכר המכונה "תמריץ", שהוא תוספת שכר שניתנת לעובדים על פי תפוקתם האישית. לטענת המבקשת רכיב זה צריך להיות מוגדר כ"עמלה" או "פרמיה" שנחשב כחלק מהשכר הקובע על פי הפסיקה. כמו כן נטען כי המשיבה מנכה שכר שלא כדין על יציאה להפסקות קצרות של העובדים וכי בתלוש המשכורת לא קיים פירוט מספיק על רכיבי השכר.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(24) **ת"צ 39672-01-16 מאהר ואכים נ' שופרסל:** עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש כי רשת שופרסל מפלה לרעה את לקוחותיה הערבים, בכך שאינה מספקת שירות משלוחים ליישובים ערבים הנמצאים בסמוך ואף בדרך ליישובים יהודים, בהם היא כן מספקת את השירות. המבקש טוען כי המשיבה מפירה בכך את הוראות החוק ופוגעת פגיעה קשה בקבוצה גדולה באוכלוסייה.

סכום הסיוע: סיוע במימון 30,000 ₪ עבור חוות דעת או סקר צרכנים בכפוף להגשת 3 הצעות מחיר בכל אחת מאלו.

(25) **ת"צ 48931-08-15 פרג נ' בזק:** עניינה של התובענה בטענה לניצול מעמד לרעה של חברת בזק כמונופול אנכי בתחום הטלפוניה הנייחת ותשתית האינטרנט. לטענת המבקש, בזק שולטת בתשתית האינטרנט ההכרחית למתחרותיה בשוק הטלפוניה העובדות בשיטת VoB (המכונה גם VoIP ומשמשת להעברת קול על גבי רשת האינטרנט), ומציעה להן תמחור בלתי הוגן עבור

תשתית האינטרנט, שלא מאפשר להן להציע מחירים תחרותיים בשוק ולהגדיל את נתח השוק שלהן. כך, לפי הטענה, בשנת 2011 בזק הציעה ללקוחותיה בתחום הטלפוניה הנייחת מבצע הכולל 200 דקות שיחה במחיר 19.90 ₪, ובאותו זמן ביקשה לגבות ממתחרותיה, סך של 25 ₪ בגין שירותי תשתית האינטרנט. שיטת תמחור זו באופן טבעי לא מאפשרת למתחרותיה להציע מחיר אטרקטיבי ללקוחותיהן שהיה מפחית את המחירים ללקוחות הקצה (גם של בזק), ומהווה עבירה על סעי' 29א לחוק ההגבלים העסקיים, המהווה לפי החוק עוולה בניזקין. המבקש נסמך על קביעת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, ד"ר אסף אילת, מיום 16.11.2014, לפיה בזק ניצלה את מעמדה בשוק לרעה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם, וכן 20,000 ₪ לחוות דעת מומחה.

(26) ת"צ 42389-01-16 זילברברג נ' Panasonic: עניינה של הבקשה הוא בטענה לקיומו של

קרטר בינלאומי של יצרניות קומפרסורים (החלק המקרר במכשירי קירור שונים כדוגמת מקררים, מקפיאים ומזגנים. להלן, "המוצרים") בין השנים 2004-2009 (אך למעשה כבר מ-1996 ככל הנראה) שכתוצאה ממנו עלו מחירי המוצרים בין היתר בישראל. לטענת המבקש, המשיבות (חמישה תאגידי זרים - יצרניות מארה"ב, דנמרק, יפן ואיטליה) נפגשו בסתר והעבירו זו לזו מידע תחרותי ורגיש שאינו אמור ברגיל להיות מוחלף בין מתחרים, תיאמו הצעות שהוגשו ללקוחותיהן (מפעלים גדולים בדרך כלל), תיאמו מחירים, כמויות, ואף היו צד להסכמים "לחלוקת לקוחות". כל אלו נעשו תוך שהמבקשות צופות כי פעולותיהן יגרמו לעליית מחירי המוצרים בכלל העולם, ובין היתר בישראל.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה ע"ס 30,000 ₪.

(27) ת"צ 44192-11-15 הרפז נ' הראל: עניינה של הבקשה בהסדר בלעדיות שנכרת בשנת 2009 בין

המשיבות, סוכנות הביטוח 'מדנס' (להלן: "מדנס") וחברת הביטוח 'הראל' (להלן: "הראל"), בכל הנוגע לביטוח אחריות מקצועית לעוסקים בתחומי הרפואה. לטענת המבקש, ההסדר בין המשיבות, במסגרתו התחייבה מדנס להפנות את לקוחותיה לחברת הראל בלבד, והראל התחייבה לבטח עוסקים רק דרך סוכנות מדנס, עולה לכדי "הסדר כובל", בלתי חוקי, כמובנו בחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988. עוד טוען המבקש כי מעשיהן של המשיבות מהווים ניצול לרעה של מעמדן כמונופול ואי-עמידה בחובות הגילוי המוטלות על סוכן ביטוח. רשות ההגבלים העסקיים פתחה בהליכי בדיקה למעשים האמורים, ובחודש אוקטובר 2015 הודיעה על הגעה לצו מוסכם בינה ובין המשיבות, לפיו הן התחייבו בפיצויים בסך 6.4 מיליון ₪ לאוצר המדינה, עקב פעולותיהן. לטענת המבקש מעשי המשיבות הסבו לציבור המבוטחים נזק כספי רב, שיכל להיחסך בשוק תחרותי, ובייחוד לאור העובדה כי שתי החברות חלשו על נתח שוק של כמעט 50% בענף הנדון באותה עת.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 30,000 ₪.

(28) ת"צ 39848-03-14 זקבד ואח' נ' מלח הארץ ואח': עניינה של הבקשה הוא בייצור ומכירת

חמישה מוצרי מלח. אלו מיוצרים על ידי חברת 'מלח הארץ' (המשיבה 1) ונמכרים על ידי חברות מגה ורמי לוי (המשיבות 2 ו-3). לטענת המבקשים מדובר ב"מוצרים דומים" למוצרים

בפיקוח, כמשמעות הביטוי בחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996, דבר המחייב בקשת אישור מהמפקח על המחירים על מנת להוציאם מתחולת חוק הפיקוח. הבקשה למפקח לא הוגשה ובהיעדרה המצב המשפטי הוא שחוק הפיקוח על מחירים חל. על כן, המחירים שבהם נמכרים המוצרים הלכה למעשה, עולים על המחירים המרביים המותרים בחוק (החל מ-200% ועד 1200% מהמחיר המפוקח), שלא כדין. לטענת המבקשים, המשיבות ניסו לעקוף את חוק הפיקוח על המחירים באמצעות מתן שמות שונים למוצרים שבנדון ואריזתם באריזות שונות.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה של טכנולוג המזון בסכום של 15,000 ₪.

(29) **ת"צ 40767-04-14 לב נ' אבן קיסר:** עניינה של התובענה בסכנות הרפואיות, בפגיעות הגופניות ובפגיעות באוטונומיה שנגרמות מלוחות הקוורץ הסינתטיים המיוצרים על ידי המשיבה (חברת 'אבן קיסר') ואשר נעשה בהם שימוש בין היתר על ידי מעבדים עצמאיים הרוכשים את הלוחות לשם עיבודם. אבן מלאכותית זו, מכילה ריכוז גבוה של מינרל בשם 'סיליקה' אשר משתחרר לאוויר בעת עיבוד וניסור האבן ועלול לגרום למחלת ריאות חשוכת מרפא בשם "סיליקוזיס". דבר זה חשף אוכלוסייה של אלפי ועשרות אלפי ישראלים העוסקים בעיבוד וחיתוך האבן, לרבות עובדי משרד שבמקום, לסכנות בריאותיות ולנזקים. לטענת המבקש, המשיבה לא יידעה כראוי את כלל המעבדים העוסקים בעיבוד לוחות הקוורץ מתוצרתה על הסכנות הרבות הטמונות בהם ועל אמצעי הזהירות הנדרשים בעבודה עם לוחות אלו. בכך, לטענת המבקש, הטעתה את הקבוצה, הפרה את חובת הזהירות המוטלת עליה ולא עמדה בסטנדרטים של התקן הישראלי. לטענת המבקש, בידי מחקרים רפואיים וחוות דעת מומחים המוכיחים מעל לכל ספק את הסכנות הרפואיות הקיימות בחשיפה לחלקיקי ה'סיליקה', ואת הקשר הסיבתי בין מחלת ה"סיליקוזיס" לבין עיבוד וחיתוך לוחות הקוורץ של המשיבה.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך של 10,000 ₪.

(30) **ת"צ 28449-12-14 יעבץ נ' סלקום:** עניינה של התובענה בגביית יתר של סלקום מלקוחותיה המתנתקים משירותיה, היות וסלקום מחייבת את לקוחותיה על מלוא תקופת חיובם החודשית, אף אם עזבו באמצע התקופה. המבקשת טוענת כי מעשי סלקום מנוגדים לסעיף 13ד חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, להוראות חוק התקשורת, ולהוראות רישיונה מטעם משרד התקשורת. כך, לפי חוק הגנת הצרכן, בעסקה מתמשכת, נאסר על העוסק לחייב את הצרכן בעד שירותים לאחר מועד הביטול ו-3 ימי עבודה לכל היותר. המבקשת מוסיפה, כי אף לפי הוראות ההסכם של התכנית אליה מנויה המבקשת על סלקום לחייב בגין מספר ימים יחסי ולכן במעשיה יש משום הפרת חוזה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשת, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(31) **ת"צ 12279-09-15 הלפרן נ' 012 סמייל סלקום:** עניינה של הבקשה לאישור הוא בהתנהלות המשיבות הגובות מלקוחותיהן תעריף "מיוחד" בגין ביצוע שיחות ליעדים בחו"ל חרף היותם של אלה יעדים נייחים לכל דבר ועניין, לגביהם קיים תעריף שונה, מוגדר ומוזל במסגרת

תכניות הלקוחות/המבצעים. לטענת המבקש, בכך למעשה, יוצרות המשיבות סוג נוסף של תעריף (מעבר לתעריף "נייח", תעריף "נייד" ותעריף "פרימיום"), הוא תעריף "מיוחד", אותו הן גובות בגין חיוג לחלק מהיעדים הנייחים. לטענתם, המדובר בהפרת הוראות הרישיון שלהן, תוך הטעייה חמורה של הצרכנים אשר אינם יכולים לדעת עובר לביצוע השיחה ליעד נייח בחו"ל האם אותו יעד ייכלל בחבילה או יוחרג על ידי המשיבות בתואנה שהוא "יעד בתעריף מיוחד" כמו גם מה יהיה גובה התעריף "המיוחד". המבקש מציין כי התניה האמורה בחוזה הינה תניה מקפחת בחוזה אחיד. בהקשר זה מציין המבקש כי על היעדים הנייחים נשוא התובענה נמנים יעדים נייחים "רגילים" לכל דבר ועניין כגון בנקים, בתי מלון, מוסדות ממשלתיים וכיו"ב אשר לצרכן אין שום סיבה לחשוב כי מדובר ביעדים מיוחדים. עוד צוין בהקשר זה, כי היעדים הנייחים נשוא התובענה אף אינם כוללים שירותי תוכן ואינם מהווים "יעדי פרימיום".

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(32) ת"צ 11930-04-12 אבידן נ' מועצה להסדר ההימורים בספורט: עניינה של התובענה במשחק הימורי תוצאות ספורט יומי בשם "Winner", שמפעילה המועצה להסדר ההימורים בספורט. לטענת המבקש, אף שעל מנת להחליט אם להשתתף, כל מהמר צריך לדעת את יחס הזכייה הצפוי במשחקים בהם הוא מעוניין, המשיבה משנה את יחסי הזכייה באופן תדיר וחד-צדדי, בעוד שבתכניה המודפסת מוצגים יחסי הזכייה הלא-עדכניים שהינם לא רלוונטיים (יחסי הזכייה העדכניים מופיעים ברשת האינטרנט אך אין בתכניה אפילו הפניה אליהם), באופן המהווה הטעייה.

סכום הסיוע: חוות דעת מומחה בסך של 20,000 ₪ וכן מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך הוצאות המשפט, הנמוך מביניהם, בהליך התובענה בבית המשפט המחוזי או בהליך הערעור שהוגש על ידי המשיבה.

(33) ת"צ 30507-12-14 ליבנה נ' מדינת ישראל: עניינה של התובענה בגביית אגרה על ידי כונס הנכסים הרשמי לשם בדיקת חוב בתביעת עובד לתגמולים מהביטוח הלאומי, במקום בו קופת הפירוק של המעביד ריקה. לטענת המבקש, בהעדר הסמכה בחוק, אין הכונס רשאי לגבות אגרה ומשכך זו נגבית שלא כדין. גובה האגרה נכון להיום עומד על סך של 320 ₪.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(34) ת"צ 7854/21/77-01-15 פלח ואח' נ' לאומית ואח': עניינה של התובענה (שהוגשה כ-3 תביעות שאוחדו) הוא בגביית יתר על התעריף המותר על ידי קופות החולים עבור איתור והעתקת תיקים רפואיים. לטענת המבקשים, המשיבות, שמודעות לתעריף המקסימלי (94 ₪), גובות תעריף זה עבור כל תיק בודד, וזאת שלא כדין וכנגד הוראות חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996, ובכך גם מעולות בניזיקין.

יצוין כי המחירון לתעריף המקסימלי נקבע מכוח חוק הפיקוח, על ידי ועדת המחירים וצווים שמוצאים מכוח החוק.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

הישיבה בתאריך 16.11.2016

(35) ת"צ 52531-05-15 תומר דרזנר נ' אחוזות החוף בע"מ: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש לאי הנגשת מכונות התשלום בחניוני המשיבה לכבדי שמיעה. לטענת המבקש, המשיבה מפעילה כ-110 חניונים באזור תל אביב-יפו שבהם כ-20,000 מקומות חנייה. חניונים רבים שלה פועלים באופן ממוכן, ללא נציג שירות בחניון, דרך כלל או למשל בלילה, ויש בהם מכונות לתשלום ו/או ליציאת רכב. אנשים רבים עם מוגבלות בשמיעה אינם יכולים לשוחח באינטרקום המותקן במקום ובהיעדר אמצעי תקשורת נגיש לנציג שירות של המשיבה הם תלויים בכך שמישהו אחר יעשה זאת עבורם, כמחווה. בעקבות מקרה שקרה למבקש, הוא פנה למשיבה בבקשה להנגיש את החניונים באמצעות פרסום מספר טלפון למשלוח מסרון מהחניון לנציג שירות אולם המשיבה לא ביצעה כל פעולה במשך חצי שנה לאחר הבקשה. לטענת המבקש, פועלת המשיבה בניגוד לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות תשנ"ח-1988 ותקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות) תשע"ג-2013.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ע"ס 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(36) ת"צ 14087-06-15 קליין ואח' נ' בז"ן ואח': עניינה של התובענה הוא בזיהום האוויר החריג באזור חיפה והקריות ונזקיו, אשר נגרם לטענת המבקשים ממפעלי המשיבות במפרץ חיפה. המבקשים בתובענה מריחים מדי עת את ריח החומרים מהמפעלים ולטענתם אף חשופים לסיכון פיזי ממשי בגין הקשר בין זיהום האוויר למידת התחלואה במחלות סרטן, לב וריאות. קשר כזה הוכר לטענתם גם על ידי משרד הבריאות (במכתבו של ד"ר גרטו ממשרד הבריאות מיום 12.4.15). לטענת המבקשים, מעשי המשיבות מקימים כנגדן עילות תביעה מחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992, חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה – חובות דיווח ומרשם), תשע"ב-2012 וכן מהווים רשלנות על פי פקודת הנזיקין, וזאת בראש הנזק של פגיעה באוטונומיית חברי הקבוצה, שלוותה בחששות ממשיים עקב הגברת הסיכון לתחלואה עתידית. הבקשה נתמכת בחוות דעת מומחים.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 50,000 ₪.

(37) ת"צ 44000-06-12 חדד ואח' נ' אסם: עניינה של התובענה באירוע דליפת אמוניה שהתרחש בחודש יוני 2012 מהמרכז הלוגיסטי של המשיבות בא.ת. חבל מודיעין וגרם נזק, לטענת המבקש, לקבוצת המתגוררים ביישוב שוהם הסמוך. לאחר שנודע על הדליפה, הוכרז סגר ביישוב והמשפחות נדרשו לסגור חלונות ולא להפעיל מיזוג. המבקשת, שלא שמעה את

הכריזה אף שאפה מהגזו שדלף. לטענת המבקשת, לקבוצה המיוצגת נגרמו נזקים מסוג פגיעה באוטונומיה שלוו ברגשות חרדה ממשיים וכן תחושות צריבה. המבקשים טוענים כי המשיבות התרשלו בנזיקין כלפי הקבוצה, גרמו ל"מטרד ליחיד" והפרו את הוראות חוק מניעת מפגעים סביבתיים.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בקשר לניתוח אירוע הדליפה בסך 20,000 ₪.

(38) ת"צ 10538-02-13 הצלחה נ' אל על: עניינה של התובענה בטענה לקיומו של קרטל בינלאומי לתיאום מחירים ששרר בין חברות תעופה בתחום שילוח מטענים בהטסה בין השנים 2000-2006. במסגרת הקרטל תיאמו ביניהן חברות התעופה רכיבים שונים של מחירי שילוח מטענים בהטסה, ובפרט את היטלי הדלק והיטלי הביטחון. לטענת המבקשת, המשיבות הודו בהליכים שונים שהתקיימו ברחבי העולם בקיומם של ההסדרים הכובלים ונקנסו על כך (בארה"ב למשל ב-1.8 מיליארד דולר עד למועד הגשת הבקשה). בישראל לא נפתחו הליכים על ידי רשות ההגבלים העסקיים. הנזק המצרפי הנטען הוא תוספת המחיר ששולם בגין ההסדר הכובל בין חברות התעופה בכל עסקה לשילוח מטענים בהטסה כפול מספר העסקאות שבוצעו.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 23,400 ₪.

(39) ת"צ 845-11-15 + ת"צ 66751-12-15 פרוידמן ואח' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ + שטראוס ושות' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ: עניינן של התובענות הוא בטענה להפרה של חברת החשמל את חובותיה לפי הדין הישראלי ולפי ספר אמות המידה של הרשות לשירותים חברתיים - חשמל, ובכך את חוק משק החשמל, וזאת נוכח הפסקת החשמל והשיבושים הקשים שהיו באספקת החשמל בישראל בתאריכים 25-28.10.2015 עקב מזג אוויר חורפי באותה תקופה. בשל מעשיה ומחדליה של המשיבה, המהווים רשלנות ברורה, נותרו המבקשים, כמו עשרות אלפי בתי אב ובתי עסק נוספים, ללא אספקת חשמל משך שעות ארוכות ואף מספר ימים, ובכך סבלו נזקים רבים. בין היתר טוענים המבקשים כי החברה התרשלה בניהול מצבת כוח האדם עובר לאירוע, שהשאירה אותה עם חוסר משמעותי של צוותים, חשופה לסיכונים שהתממשו במקרה זה.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת בסך 50,000 ₪ וכן מימון הוצאות משפט ע"ס 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(40) ת"צ 39672-01-16 מאהר ואכים נ' שופרסל: עניינה של התובענה (בקשה שנדונה גם בישיבת יולי 2016- בקשה מס' 24 לעיל, והוגשה בשנית עקב אי-בחינת רכיב בקשה זה בישיבה הקודמת) הוא בטענת המבקשים כי רשת שופרסל מפלה לרעה את לקוחותיה הערבים בכך שאינה מספקת שירות משלוחים לישובים ערבים הנמצאים בסמוך ואף בדרך ליישובים יהודים, בהם היא כן מספקת את השירות. המבקשים טוענים כי המשיבה מפירה בכך את הוראות החוק ופוגעת פגיעה קשה בקבוצה גדולה באוכלוסייה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(41) ת"צ 16-01-59462 אבו פריח נ' הבנק הבינלאומי ואח': עניינה של הבקשה הוא בטענה להפליה מתמשכת וחמורה של האוכלוסייה הערבית בנגישות לשירותים בנקאיים הבאה לידי ביטוי בהימנעותם של הבנק הבינלאומי, בנק אוצר החייל, בנק מזרחי טפחות, בנק יהב ובנק אגוד מפתחת סניפי בנק ביישובים הערביים. המשיבים הינם בנקים גדולים להם סניפים רבים בכל רחבי הארץ. לטענת המבקשים, לארבעה מחמשת המשיבים אין כלל סניפי בנק ביישובים ערביים. לבנק מזרחי-טפחות בע"מ יש 3 סניפים בלבד ביישובים ערביים המהווים כ-1.5% מכלל סניפיו, זאת על אף שאחוז האוכלוסייה הערבית בישראל עומד כ-20.7%, כאשר היישובים הערביים מהווים כ-11% מסך היישובים במדינה. בכך לטענת המבקשים התנהלותם של המשיבים מהווה הפליה לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(42) ת"צ 12-12-7372 רוזנברג נ' דן: עניינה של התובענה בהתחייבות המשיבות (חברות דן ואגד) כי משתמש בכרטיס רב-קו יזכה בנסיעות המשך חינם, במשך 90 דקות לאחר קניית כרטיס נסיעה, גם בחברות נסיעה שונות, כל עוד הנסיעה מצויה באותו אזור תשלום, כחלק מרפורמת "הכרטיס החכם". נטען כי במערכות המשיבות קיימת תקלה שלא מאפשרת לאחוז מסוים (קטן, אמנם, אך שמסתכם לסך גדול) של משתמשים ליהנות מהסדר זה, כך שהם נדרשים לשלם גם על נסיעות נוספות בתוך טווח 90 הדקות. בכך, לפי הנטען בבקשה, הפרו המשיבות את החוזה בין ובין לקוחותיהן, התנהלו ברשלנות והפרו את חובת הזהירות שהן חבות בה ללקוחותיהן ואף הטעו את לקוחותיהן ביחס למחיר השירות, בניגוד לחוק להגנת הצרכן.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(43) ת"צ 15-09-38021 אמין ח'וטבא ואח' נ' קבוצת כרמל טון בע"מ: עניינה של התובענה בחיוב נוסעים שאינם מנויים במנהרות הכרמל, ואשר נסעו במסלול הכניסה למנהרות המיועד למנויים, בתשלומי פיצויים. ראשית נטען, כי פרשנות התקנות המסמיכות את המשיבה (הזכיינית) לגביית סכום הפיצוי עבור כל קטע נסיעה, במקום עבור הנסיעה בכביש מנהרות הכרמל בכללותה איננה ראויה, ומשכך היא גובה תשלומים ומתעשרת שלא כדין. שנית, נטען כי ההסדר שבו מציעה המשיבה הנחה בגובה 50% מהקנס, למי שיצטרף כמנוי למנהרות הכרמל, גם הוא איננו כדין ויש בו הפליה אסורה שנוקטת בה החברה (המהווה גוף דו-מהותי לדעת המבקשים, היות והוסמכה לגבות קנס שהוא סנקציה עונשית). ההפליה הינה הן של מי שאינו מעוניין בהצטרפות כמנוי והן של הנקנסים להם לא הוצע ההסדר הנ"ל. לתמיכה בפרשנות המבקשים הובאה עמדת הרשות הממונה על המשיבה-הזכיינית, חברת כביש חוצה ישראל בע"מ, במכתבה למשיבה, שסבורה גם היא שתשלומי הפיצויים לא צריכים להתחייב בגין כל קטע נסיעה. ביום 19.9.16 אישר בית המשפט המחוזי את בקשת האישור כייצוגית בעילה אחת מהשתיים בגין הוגשה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 30,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(44) **ת"צ 15-12-47374 הכהן ואח' נ' דלתא איירליינס בע"מ:** עניינה של התובענה במדיניות שבה

נוקטת המשיבה, חברת תעופה זרה, כלפי לקוחותיה אשר אינם מתייצבים לאחד ממקטעי הטיסה אותם רכשו. המשיבה מבטלת במקרה כזה את כלל מקטעי הטיסה שרכשו הלקוחות, ומחייבת אותם אף בדמי ביטול גבוהים, ללא קשר לסיבת אי ההתייצבות, ואף אם מדובר בטיסות במועדים שונים לגמרי (כגון טיסת הלוך-חזור). התניה המתירה לה לעשות זאת (תניית אי ההתייצבות) מצויה באתר האינטרנט של החברה, במסמך עמוס במונחים מקצועיים משפטיים ובשפה האנגלית ולא על כרטיס הטיסה, ואי לכך, לטענת המבקשים, היא מוסתרת מבחינה מעשית מציבור לקוחותיה ואף מהווה תניה מקפחת בחוזה אחיד שדינה בטלות. המבקשים מוסיפים כי בלפחות ארבעה פסקי דין פרטניים בשנים האחרונות הוכרזה המדיניות כמקפחת את ציבור הצרכנים וכזו שאינה יכולה לעמוד. אלו אף מעידים, לטענתם, כי מדובר בתופעה רחבה הראויה לטיפול בהליך ייצוגי. בפעולותיה הפרה המשיבה לטענת המבקשים את ההסכם ביניהם, פעלה בניגוד לאמור בהוראות סעיף 19 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973 הקובע כי כאשר החוזה ניתן להפרדה וכאשר עילת הביטול נוגעת רק לאחד מחלקיו ניתן לביטול אך ורק החלק הרלוונטי, כמו כן פעלה ברשלנות בניגוד לפקודת הנזיקין ואף עשתה עושר ולא במשפט.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקשים, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(45) **ת"צ 16-02-24714 סבח נ' מדינת ישראל:** עניינה של התובענה במפגעי זיהום אוויר שנגרמו

מפעילות רשלנית של צה"ל, באימונים ובשגרה, עקב שריפת יער חורש ושריפת חומרים מסוכנים. המבקשים מציינים כי השריפות אירעו ברובן במקומות הקרובים ליישובים מאוכלסים באלפי אנשים שניזוקו מההשפעה בטווח הקרוב, יישובים מרוחקים שניזוקו מהסעת המזהמים באוויר, ועומדים גם על ההשפעה על כלל תושבי מדינת ישראל עקב הפגיעה בערכים אקולוגיים. בין היתר עומדים המבקשים על שריפות בעין פשחה, ברמת הגולן, בחבל לכיש ובמחנות סירקין, ביל"ו וצריפין (שריפת סוללות ליתיום ואסבסט). בכך, לטענת המבקש, פעל צה"ל בניגוד לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992 ולחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, ועל כן עוול גם בניזקין.

הבקשה נתמכת בחוות דעת של פרופ' יעקב ממון, מומחה להסעת מזהמים באוויר.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 30,000 ₪.

(46) **ת"צ 15-12-45675 היר ואח' נ' עוף הגליל ואח':** עניינה של בקשות האישור (שתי בקשות

שאוחדו) בהתנהלות המשיבות, משחטות עופות, שנחשפה על ידי תחקירנים של עמותת 'אנונימוס' ופורסמה בחדשות ערוץ 2. ההתנהלות פגומה לטענת המבקשים בשני היבטים מרכזיים: ראשית, בהיבט בטיחות ובריאות הציבור נמצא כי המשיבות מתנהלות תוך הפרה של חוקים ונורמות המחייבים שמירה על תנאים סניטריים נאותים ומניעת מחלות וזיהומים. כך, לדוגמה, עופות הנופלים אל רצפת המפעל המזוהמת מושבים אל פס הייצור ללא כל טיפול וכן, חלק מהעופות הנשחטים הינם עופות הנגועים במחלות. ההיבט השני הינו היבט הסבל המיותר והאכזרי הנגרם לבעלי החיים במפעלי המשיבות, עד כדי התעללות. סבל זה פוגע

בנוסף גם באיכות הבשר, פוגע באוטונומיה של צרכני הבשר לקנות בשר שאיננו תוצרת התעללות מיותרת ואף משפיע על כשרות המזון, בגין העובדה כי יש חשש כי מפעל שעובר על איסור "צער בעלי חיים" פוגם בכשרות תוצריו, על פי גורמי הכשרות. לפיכך טוענים המבקשים כי בפעולותיהן הפרו המשיבות את הוראות תקנות מחלות בעלי חיים, תקנות לפיקוח על מוצרי עוף ונהלים שונים של פיקוח וטרינרי על השחיטה. בנוסף הפרו המשיבות את חוק "צער בעלי חיים", נוהל מניעת צער בעלי כנף ותקנות הובלת עופות. לבסוף, הטעו המשיבות את ציבור הצרכנים בניגוד לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 ופגעו באוטונומיה שלהם וכן התרשלו בנזיקין. לבקשה צורפה חוות דעת של היועץ הווטרינרי של מרכז השלטון המקומי.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 11,700 ₪ ומימון הוצאות משפט בסך 30,000 ₪, ככל שייפסקו בעתיד כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם.

(47) ת"צ 33055-08-16 נח'לה נגד מועצה אזורית הגליל התחתון ואח': עניינה של התובענה

בהתבטאות שנאמרה במשדר רדיו על ידי ראש המועצה האיזורית הגליל התחתון, מוטי דותן, לפיה הוא "לא רוצה לראות ערבים אצלו בבריכות". המבקש טוען כי ההתבטאות הינה הצהרת כוונות על מדיניות מפלה ובכך הפרה המועצה את הוראות חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000, וכן גרמו לו, ולקבוצה המיוצגת, עוגמת נפש ורגשות שליליים המצדיקים פיצוי בגין נזק לא-ממוני.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט בסך 30,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מההוצאות, הנמוך מביניהם..

(48) ת"צ 31011-08-15 קליין נ' מאפיית דוידוביץ: עניינה של התובענה הוא בטענה לקרטל

שהתרחש בין המשיבות, מאפיות הלחם, ואשר הליכים פליליים התנהלו ומתנהלים בגינו, בתיקים שהוגשו על ידי רשות ההגבלים העסקיים. ההסכמות בין המשיבות היו על פעולה להעלאת מחירי הלחם במקומות בהם זה נמכר במבצע, ועל הימנעות מתחרות על לקוחות בכלל חלקי הארץ. לפי טענת המבקשים, הסדרים כובלים אלו גרמו לנזקים רבים לציבור הצרכנים, לייקור המוצרים ולעשיית עושר ולא במשפט מצד המשיבות.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 80,000 ₪ וכן מימון הוצאות משפט בסך 20,000 ₪, ככל שייפסקו כנגד המבקש, או 80% מסך ההוצאות, הנמוך מביניהם..